

**Засідання батьківського клубу.
Покарання і заохочення в сім'ї .
Всі «за» і «проти».
3 клас.**

**Підготувала:
учитель Слобожанської гімназії №2
Слобожанської селищної ради
Попова Олена Михайлівна**

Засідання батьківського клубу. Покарання і заохочення в сім'ї. Всі «за» і «проти». 3 клас.

Мета:

Продовжити ознайомлення батьків із методами виховного впливу на дитину;

активізувати комунікативну взаємодію в сім'ї, здатність батьків до аналізу своєї виховної діяльності та об'єктивної оцінки її результатів;

виявити, яким заходам заохочення та покарання надають перевагу батьки, обговорити тему заохочення та покарання дітей у сім'ї, розказати про види покарань і заохочень у сімейному вихованні, про значення покарання і заохочення дітей у сім'ї, з'ясувати наслідки заохочень і покарань, вказати на переваги заохочення перед покаранням у вихованні дітей;

сприяти підвищенню рівня психолого-педагогічної компетентності в питаннях сімейного виховання.

Обладнання: відеоролик «Діти бачать, діти роблять»; презентація на тему «Як вплинути на свою дитину без покарань»; квіточки синього та жовтого кольору, , картки для роботи в групах, пам'ятки для батьків «Чим краще заохочувати дитину?», «70 способів сказати дитині «Дуже добре!».

Форма проведення зборів : «круглий стіл».

*«Покарання — це надзвичайний захід,
який застосовується по відношенню
до дітей лише у тих випадках, коли
решта способів для встановлення ди-
ципліни виявилися недійовими»
Б. Спок*

Запитання для дискусії:

- Чи потрібно карати дитину? Як, на вашу думку, це слід робити?
- Як у вашій родині вирішується проблема покарання?
- Як ви заохочуєте своїх дітей?

-В народі кажуть «Діти – наші квіточки». Будь ласка, батьки, перед дискусією прикріпіть на дошку синю квіточку, якщо ви «за» покарання дитини, і жовту, якщо ви обходитеся без покарань.

Статистичні дані:

-Дитина в середньому має в день тільки 12 з половиною хвилин на спілкування з батьками. Із цього часу вісім з половиною хвилин батьки відводять на різноманітні зауваження, суперечки з дітьми. На довірливе, дружнє спілкування залишається 4 хвилини.

-У середньому за день дитина отримує 468 негативних зауважень і лише 32 позитивних. Є над чим замислитись.

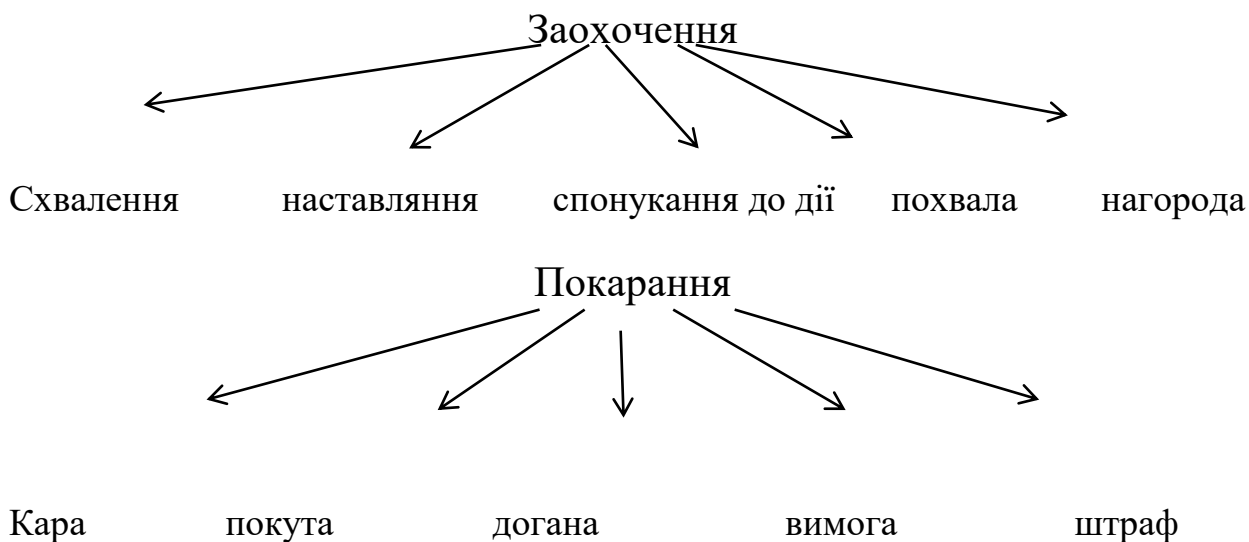
Засідання батьківського клубу:

I.Організаційний момент

II.Основна частина батьківських зборів

1.Асоціативний куш

- Підберіть слова до слів «заохочення» та «покарання»

-А куди б ви віднесли слово «стимулювання»?

Дехто з вас відніс це слово до «покарання», а дехто – до «заохочення». Дійсно, на перший погляд, можна побачити єдність цих понять у виховному процесі. Та покарання не впливає на розвиток навички відповідати за свої вчинки. Навпаки, той хто карає, встановлює такі норми поведінки, за яких діти, що провинилися, прагнуть вийти «сухими з води». А це не сприяє

вдосконаленню їх власних моральних принципів. Педагогіка дуже обережно ставиться до покарання дітей і не схвалює дій тих батьків, які принижують людську гідність, шкодять здоров'ю дитини.

Існують певні правила, прийоми, методи виховання, які стануть у нагоді.

2. Презентація «Як вплинути на свою дитину без покарань»:

Особистий приклад батьків - надзвичайно дієвий метод виховання. Пам'ятайте, що виховувати треба не тільки дитину, а й себе.

Сила слова. Народна педагогіка надає великого значення силі слова — розповіді, поясненню, бесіді, настанові, пораді. Спілкуйтеся з дитиною як з дорослою людиною. Ваші слова мають передавати чітку оцінку дитячих вчинків. Намагайтеся не втрачати над собою контроль. Замість того, щоб кричати, починайте говорити пошепки. Для дитини це буде незвично, вона почне прислухатися до ваших слів. Якщо зірвалися на дитину, сказали їй щось неприємне – поговоріть, попросіть вибачення і поясніть, чому ви розсердилися.

Система стабільності. Нестабільність батьків у своїх рішеннях щодо покарання призводить до того, що дитина плутається, можна чи не можна це робити. Вихід з цієї ситуації простий. Встановіть у своїй родині правила і норми поведінки і попередьте дитину про те, що може бути, якщо вона їх порушить. Якщо дитина признається у скоєному і каже, що усвідомила свою провину, скасовувати покарання не варто. Поговорити, пробачити, пошкодувати - так, але скасовувати - ні. Інакше згодом після кожного проступку дитина буде говорити «Я так більше не буду» і через 5 хвилин повторювати те ж саме. Але в той же час пам'ятайте, що те, що не є забороненим, дозволено. І якщо ви залишили чашку на краю столу, а дитина її випадково розбила, винні в цьому ви.

«Казкотерапія». Придумуйте казки, у яких головний герой буде схожий на вашу дитину. Описуйте таку ж саму ситуацію, тільки за участю казкового героя. Після розповіді запитайте дитину: «Як тобі здається, а чому головний герой зробив (вчинив, сказав) саме так? Як, на твою думку, слід було зробити? Чому?» Уважно послухайте відповіді, проаналізуйте їх. Саме в них ми можемо знайти причину поведінки дитини.

Правила покарання. Почуття, особливо якщо вони негативні та сильні, не слід утримувати в собі: не слід мовчки терпіти образу, приборкувати гнів, зберігати спокійний вигляд при сильному хвилюванні. Ви не зможете обдурити ані себе, ані свою дитину, яка одразу розуміє за вашим виразом обличчя, жестами, інтонацією, що щось не так. Адже саме через ці невербальні сигнали передається понад 90 % інформації про наш внутрішній стан. І контролювати їх дуже важко. Через деякий час це

накопичення негативних переживань проривається та виливається в різкі слова та дії.

У той же час варто пам'ятати, що відсутність покарань, - це далеко не свобода дій для вашої дитини. Все одно залишаються правила і норми поведінки і спілкування, яких необхідно дотримуватися.

Виховання без побиття та крику. Спочатку побиття та крики можуть здаватися результативним впливом на дитину, однак незабаром виявиться: щоразу Ви змушені бити все з більшою силою та кричати все голосніше, щоб досягти бажаного результату. Крик або постійні докори є також шкідливими та можуть призвести до тривалих проблем емоційного характеру.

3.«Мікрофон»

-Чим ви заохочуєте дитину? (батьки висловлюють свою думку)

Пам'ятка для батьків Чим краще заохочувати дитину?

1.Найпростіший і відомий метод схвалення - елементарна похвала словами. Підтримайте дитину і хваліть її за хорошу поведінку або вчинки.

2.Для маленьких дітей дієвим методом буде ласка, погладження по голові, обійми і поцілунки. Використовуйте цей метод, бо іноді він працює краще, ніж словесне схвалення.

3.Домогтися від дитини певного вчинку допоможуть спільні розваги та ігри.

4.Дітей старшого віку заохочуйте зняттям деяких заборон, а також дозволом на те, що раніше було заборонено. Наприклад, дозволити лягти спати трохи пізніше, ніж зазвичай.

5.Винагорода солодощами або іграшками можуть мотивувати дітей на хороші вчинки. Але цей метод використовуйте обережно, так як дитина може звикнути і за всі свої вчинки буде вимагати заохочення.

6.Якщо ви будете використовувати всі ці методи, то зможете домогтися максимального ефекту у вихованні дитини.

4.Робота в групах (Батьки об'єднуються в групи, отримують картки з прикладом покарання дитини за скоєний вчинок. Їм потрібно замінити покарання іншим способом).

Позитивний (власний) приклад (I група)

Батько кожного дня робив зауваження синові, що той не чистить взуття вчора. Хоча самому взуття чистила дружина. На шостий день він вирішив

покарати хлопчика: три дні сидіти вдома та не гуляти, щоб взуття було чистим... (Батько домовився із сином разом чистити взуття.)

Використання природних наслідків (II група)

Дитина не захотіла вдягти шарф та рукавиці, коли ішла гуляти. Холодний вітер, низька температура повітря, дощ зробили свою справу. Дитина захворіла. Мама довго кричала на сина, не розмовляла потім з ним декілька днів. (Шляхом переконання, за допомогою наведення прикладів зі свого життя, донести дитині думку, що перш, ніж виходити на вулицю, треба перевірити погоду).

Надання вибору (III група)

Донька попросила у мами дозволу піти до подруги. Мама заборонила, не пояснивши причину. Донька закрилась у кімнаті, не розмовляла з мамою, навмисно нічого не робила, в тому числі і уроки. (Мама хотіла заборонити, але стрималася і попросила доньку самостійно порахувати, скільки часу їй знадобиться для виконання домашнього завдання, збирання портфеля, підготовки до сну. Донька після деяких міркувань вирішила все-таки піти до подруги на п'ятнадцять хвилин, після чого повернулася й виконала усе заплановане).

Спільне ухвалення правил (IV група)

У квартирі Пилипенків завжди безлад, немитий посуд, крики мами та поганий настрій у інших членів сім'ї. Тато може покарати дітей, коли приходить з роботи. (У родині збирають сімейну раду, на якій розбирають, як домогтися, щоб у домі був порядок. Ухвалили рішення: не розкидати своїх речей і допомагати один одному. У кожного члена родини з'явиться свій обов'язок.)

Створення середовища (V група)

Батьків чотирикласника часто викликають до школи за погану поведінку. Сина постійно карають, але на краще ситуація не змінюється. (Треба створити відповідне середовище для виховання. Відомий педагог Шаталов сказав якомось: «Для того, щоб зробити огірки солоними, не треба ніяких особливих зусиль – їх просто слід занурити на якийсь час у солону воду. Так і з вихованням: створіть середовище – і проблем не буде.» Батьки прослідкували, щоб хлопчик не спілкувався із шестикласником, який заставляв робити погані речі. Все владналось)

5. Психологічний практикум «Дискусія на тему «Бити чи не бити?». Поради психолога.

- Це питання обговорюється в багатьох країнах. Наприклад, в Англії парламент вирішив — бити. Для цього навіть випускають спеціальні ремені. А ось в інших країнах Європи не прийнято навіть у куток ставити. Чи виправдовують себе фізичні міри покарання? За що можна і потрібно карати дитину?

Якщо ви навчитеся розрізняти ситуації, в яких дитину можна і потрібно карати, а в яких вона жодним чином не винна, ви вже зробите півсправи. Дитина винна виключно в тому випадку, коли робить погану дію навмисно, спеціально. Немає більше жодного випадку, в якому її можна карати. Починайте покарання завжди з цього пункту: встановлення складу "злочину".

Далі потрібно встановити рамки, в яких дитина може діяти безвідповідально. Попросту кажучи, вона повинна знати, що можна і чого не можна. Ці рамки повинні відповідати віку і здібностям дітей. Ви не маєте права вимагати від дитини більшого, ніж те, на що вона здатна. А також не вимагайте того, чого самі не виконуєте.

І, загалом, незаслужене покарання має величезні наслідки, від найтяжчих психологічних травм до фізіологічних захворювань, які накладають свої відбитки на все подальше життя.

Як карати дитину правильно?

Ваші дії в даному випадку повинні починатися зі слів. Спочатку дитині необхідно спокійно і доступно пояснити, що саме вона зробила не так, щоб зрозуміти свою провину. І після цього оголосити "вирок". Причому робити це неодмінно потрібно тільки тоді, коли дитина в змозі вас почути. Звичайно, покаранням має слугувати щось дієве і важливе для дитини.

Щодо способу покарання. Тут все дуже індивідуально. Але ніякого фізичного та психологічного приниження не може бути.

Дитину не карають:

1. За те, що вона чимось не влаштовує дорослих: холерика за те, що він непосидючий і впертий, сангвініка — за рухливість, флегматика — за повільність, меланхоліка — за плаксивість.
2. Під час їжі.

3. Якщо вона зазнала невдачі (вона й без того засмучена, присоромлена, пригнічена). Тут краще підтримати її.
4. За необережність, а вчать обережності, роблячи висновки з прорахунків дитини; за повільність, незібраність (за цим може бути приховане занурення в себе або фантазування); за забруднений і порваний одяг, а вдягають відповідно до обставин; за прорахунки самих батьків тощо.
5. На людях (в автобусі, на вулиці), адже це ще й публічне приниження.
6. При молодшій дитині, оскільки підривається авторитет старшої, а якщо є ревності між дітьми, то це може породити озлобленість у старшої дитини, а в молодшої — злорадство, а це погіршить їх взаємини.
7. За емоційність, імпульсивність, енергійність. Карати за вчинки, які дитина не може передбачити, — значить карати за те, що вона дитина.
8. Поспішно, не розібравшись: краще пробачити десятьох винних, ніж покарати одного невинного. Необхідно поєднувати покарання з іншими методами виховання, дотримуючись педагогічного такту та враховуючи вікові та індивідуальні особливості дитини.

6. Вправа «70 способів сказати дитині «Дуже добре!»».

(Батьки становляться у коло. Вчитель грає роль дитини, яка намалювала малюнок. Батьки передають один одному листочок зі словами похвали, називають один вираз з написаних)

1. Ти зараз на правильному шляху.
2. Пречудово!
3. У тебе це вийшло.
4. Правильно!
5. Це добре!
6. Супер!
7. Я пишаюся тим, як ти працював.
8. Ти робиш це дуже добре.
9. Це набагато краще.
10. Гарна робота!
11. Я щаслива бачити цю роботу.
12. Ти робиш гарну роботу.
13. Ти близький до істини!
14. Мої вітання!
15. Це те, що треба!
16. Я знала, що ти можеш це зробити.
17. Зараз ти це зрозумів.

18. Нарешті!
19. Ти швидко вчишся.
20. Працюючи так само, ти досягнеш багато чого.
21. Я не зуміла б зробити краще.
22. Це правильний шлях.
23. З кожним днем у тебе виходить краще.
24. Це спосіб!
25. Ти нічого не прогаяв!
26. Так тримати!
27. Надзвичайно!
28. Прекрасно!
29. Це найкраще!
30. Остаточо!
31. Сенсаційно!
32. Тепер нічого тебе не зупинить.
33. Відмінно!
34. Це була першокласна робота.
35. Чудово!
36. Ще краще!
37. Твій мозок попрацював на славу.
38. Ти досягнеш успіху.
39. Це видатний винахід.
40. Фантастика!
41. Здорово!
42. Це чудова робота.
43. Ти робиш це красиво!
44. Як ти багато зробив!
45. Розумник!
46. Ти дійсно це покращив.
47. Прегарно!
48. Вітаю!
49. Ти правий!
50. Тримати так!
51. Ти зробив це вчасно.
52. Мені подобається хід твоїх думок.
53. Я пишаюся тобою.
54. Дуже приємно вчити таких розумних дітей.
55. Велика тобі подяка.
56. Я ніколи не бачила нічого кращого.
57. Твоя робота принесла мені багато радості.
58. Молодчина!
59. Ол-райт — повний порядок.
60. Серйозний прорив!
61. Ось цього я ще не бачила.
62. Ти неперевершений сьогодні.

63. Це вже успіх!
64. Це твоя перемога.
65. Тепер ти відчуваєш свої можливості.
66. Ти справжній майстер.
67. Щиросердно рада за тебе.
68. Не можу виразити своє захоплення.
69. Грандіозно!
70. Я вірю в тебе, у тебе завжди виходитиме.

III. Підбиття підсумків

1. Слово вчителя:

-Якщо ваша дитина буде чути такі слова кожного дня, вона буде намагатися становитися краще, ніж була. І тоді покарання не буде потрібне. Пам'ятайте, що дитина – дзеркало життя своїх батьків. Не забувайте, що тільки «покращуючи» себе, можна допомогти дитині. Вдосконалюйтесь разом із дітьми, використовуйте шанс, наданий життям.

2. Перегляд соціального відеоролика «Діти бачать, діти роблять». (50 секунд)

- «70 способів...» отримає кожен із вас. Нехай цей листочок зі словами похвали буде завжди перед вашими очима.
- І наостанок, підійдіть до дошки ще раз. Прикріпіть синю квіточку, якщо ви і надалі будете користуватися під час виховання дитини методами покарання, і жовту квіточку, якщо будете намагатися використовувати методи похвали.
- Спасибі за дискусію. До наступної зустрічі!